



Idrottsminnen

Nummer 2 - Juni 2026



Bågskytten Per-Johan Spång, BSK Hudik, utsågs till Hälsinglands bästa idrottare 1995.

Spångs sikte gav resultat 1995

Per-Johan Spång från Iggesund, som tävlade för BSK Hudik, tilldelades Hälsingeguldet för 1995.

Spång blev svensk mästare i bågskytte inomhus och deltog i det svenska laget som blev fyra på VM. Individuellt slutade han på sjunde plats.

Under året tangerade han även ett svenskt rekord.

Hälsinglands Idrottshistoriska Sällskap

Kassörens ruta 2026 nr. 2

Nu har vi börjat automatisera medlemsavgifterna och gått över till ett webbaserat program. **Medlemsregistret.se** är en enkel tjänst där du registrerar dig som medlem genom att verifiera dig med BankID. Du får ett digitalt medlemskort och påminnelse när det är dags att förnya ditt medlemskap. Föreningar och andra som saknar BankID kan även logga in med e-post.

All kontakt sker via e-post så vi behöver mejladresser till samtliga medlemmar. Har man ingen egen adress kan man säkert få använda en närståendes, barn eller barnbarn, eftersom det bara är en gång om året. Har du fått en påminnelse med detta nummer av Idrottsminnen så skickar du för- och efternamn samt e-postadress till någon av följande adresser:

agskoglund@gmail.com eller
stefan.sahlin@plusrevision.com

Vi kommer succesivt att testa det nya registret för nya medlemmar och medlemskapet gäller då i ett år från betaldatum tills nästa påminnelse kommer. För de flesta kommer medlemskapet att förnyas och slutföras inför nästa årsskifte.

Sekreterare Anders Skoglund 070-690 93 01 och kassör Stefan Sahlin håller i detta projekt och är beredda att svara på frågor och hitta lösningar om det uppstår problem.

Det här hittar du i andra numret av Idrottsminnen 2026



När det gäller gamla vinnare av **Hälsingeguldet** har vi kommit till **1995**, ett år då bågskytten **Per-Johan Spång**, BSK Hudik, fick priset.

Hälsinglands Fotbollförbund bildades 1917 och efter en titt i jubileumsskriften på de första **100 åren** kan vi konstatera att det hänt massor under det första seklet.

Under flera år spelade **Föne IK** fotbollsmatcher som utsåg såväl **Sveriges**, som Nordens, **sämsta fotbollslag**. Om det och klubbens skidåkare kan ni läsa om från de första 50 åren i Föne IK.

Under 1960-, och 70-talet avlöste **friidrottsgalorna** i Hälsingland varandra. Idrottsminnen har gjort ett nedslag från **Arbrå IP** en kväll i juni **1961**.

Nu för tiden handlar idrottandet i **IFK Bergvik** mest om fotboll och orientering, men en titt i klubbens första **75 år** (1920–1995) visar också på en lång bandytradition. Skidor och tennis är också idrotter som varit verksamma i föreningen.

En **presentation av** HIHS nye ordförande **Dan Jonsson** hittar ni i slutet av skriften och där finns **även information** om en planerad **idrottsresa** i höst

Redaktören har som vanligt knåpat ihop några kluriga frågor i en **ny Quiz** från sportens historia och även resultatet av Quizen i Idrottsminnen 2026–1 finns med i detta nummer.

Välkomna till Idrottsminnen 2026–2
Christer Stridh



I samband med Januaripilen 1996 uppvaktades hemmaskytten i BSK Hudik, Per-Johan Spång, av Anna-Karin Gradin från Hälsinglands Idrottsförbund som delade ut Hälsingeguldet för 1995 till Spång.

Först Hälsingeguldet – sedan Januaripilen

Januaripilen var en årligen återkommande stortävling i bågskytte arrangerad av BSK Hudik. Innan tävlingen 1996 fanns Anna-Karin Gradin från Hälsinglands Idrottsförbund på plats för att dela ut Hälsingeguldet 1995 – som tilldelades arrangörsklubbens Per-Johan Spång.

Efter mottagandet av Hälsingeguldet gick Spång ut och vann tävlingen.

Per-Johan Spång började med bågskytte hemma i Iggesund in-

nan han gick över till BSK Hudik. Redan som 20-åring deltog han i sitt första stora mästerskap, VM utomhus i turkiska Antalya (blev 89:a).

Under de kommande åren var han en del av det svenska landslaget tillsammans med bland andra Göran Bjerendahl och Magnus Petersson. 1995 blev ett lyckat år för Per-Johan Spång med en individuell sjunde plats på inomhus-VM i Birmingham. I lag (med Bjerendahl och Petersson) blev det en fjärde plats.

Det svenska laget nådde samma placering även vid ute-VM det året, men då med Mikael Larsson i laget i stället för Bjerendahl. Spång blev även svensk mästare inomhus.

När det gäller Januaripilen var det sagt att det också skulle vara uttagning till inomhus-EM i Belgien en månad senare, och kampen stod mellan Per-Johan Spång och Mikael Larsson, Sandviken – och vilken tävling det blev.

I halvtid låg de båda i delad ledning innan Spång drog ifrån lite. Larsson skärpte sig, kom ikapp och var även förbi ett tag, men när man summerade det hela visade det sig att båda skyttarna hamnade på 582 poäng. Segern gick dock till Per-Johan Spång som hade skjutit fler tior.

Trots segern blev det inget EM för Spång, men väl en plats till för-OS i USA.

CHRISTER STRIDH

Motivering

Hälsingeguldet 1995 tilldelas Per-Johan Spång, BSK Hudik, främst genom hans insatser som bågskytt både i internationella som nationella sammanhang. Han blev svensk mästare inomhus, sjuva individuellt och fyra i lag vid VM inomhus. Han tangerade även det svenska rekordet utomhus på 30 meter med 356 poäng.



En nöjd Per-Johan Spång efter segern i Januaripilen.



Lasse Lagerbäck (ovan) och Erik Hamrén (till höger) är två före detta svenska förbundskaptener med anknytning till Hälsingland.

Stora fotbollsnamn kommer från Hälsingland

Hälsinglands Fotbollförbund bildades 1917 och i samband med sitt 100-årsjubileum gav man ut en jubileumsskrift innehållande lite nostalgi från det första seklet. Trots att Hälsingland inte är något "stort" distrikt har man i alla fall haft spelare och ledare som gjort bra ifrån sig.

Bland spelare från Hälsingland kan bland andra nämnas...

...Torbjörn Jonsson, bolltalang från Ljusne.

...Tomas Brolin, Hälsinglands främste med Näsviken som moderklubb.

...Petter Hansson, försvarsklippa från Stugsund.

Två svenska förbundskaptener med anknytning till Hälsingland finns också (då räknar vi Lars Lagerbäck som hälsing)...

...Lars Lagerbäck, tränare i Kilafors, Arbrå och ABK, förbundskapten mellan 1998–2009.

...Erik Hamrén, från Ljusdal, tränare i bland annat Degerfors, AIK och Örgryte, förbundskapten mellan 2009–2016.

På herrsidan har Hälsingland aldrig haft något lag i högsta serien, men sammanlagt har man haft nio lag som spelat i olika division 2-serier, Söderhamns Skärgårds IF var först men även Ljusne AIK, Iggesunds IK, Marma IF, Bollnäs GIF, Söderhamns IF, Ljusdals IF, Hudiksvalls ABK och Delsbo IF har haft division 2 status. På damsidan gjorde Norrala en säsong i högsta serien (1987). Men om vi vrider tillbaka klockan kanske det känns knepigt då man säger att Hälsinglands Fotbollförbund bildades 1917 då man i nästa mening får klart för sig att DM i Hälsingland är Sveriges äldsta tävling i en följd med en svit som sträcker sig tillbaka till 1905.

Riksidrottsförbundet hade bildats 1903 och från 1904 fanns Stockholms Gymnastik och Idrottsförening med. I deras led fanns fotbollen med och man ville få fart på verksamheten i hela landet. Det resulterade i att Bernard Andersson Ohnse, Söderhamns IF,



Hälsinglands Fotbollförbunds styrelse under jubileumsåret 2017, från vänster Dan Jonsson (ordförande), Kjell Westerlund, Kenneth Carlsson, Brita Östlund Äng och Laila Härmäläinen. Saknas på bilden gör Lars Wiklund och Mikaela Ferm Persson.

1905 fick i uppdrag att sammankalla ett möte där målsättningen var att bilda en distriktsorganisation för att administrera fotbollen. Fem klubbar mötte upp, Söderhamns IF, Söderhamns SK, Hudiksvalls IF, Bergviks IF och Marma IF, och på så sätt uppstod också DM för Hälsingland 1905.

Distriktsorganisationen överlevde ett år innan Hälsinglands Idrottsförbund tog över ansvaret för fotbollsverksamheten, vilket man gjorde fram tills att Hälsinglands Fotbollförbund bildades 25 mars 1917.

Vid det historiska mötet fanns sex klubbar representerade, Alfta GIF, Hudiksvalls IF, Ljusdals IF, Strands IF, Söderhamns IF och Söderhamns Skärgårds IF (nuvarande Sandarne SIF). Ytterligare fyra klubbar anslöt sig senare under året.

Fotbollförbundet hade även hand om bandyn i distriktet fram till 1938.

DM-fotbollen var under de första åren den dominerande verksamheten. Deltagande lag varierade med en topp 1953 då 42 lag deltog. Som en jämförelse kan nämnas att årets DM spelas med 20 deltagande herrlag och sex damlag.

1959 deltog i och för sig 46 lag, men då fanns även lilla-DM med. Det var länge stora stridigheter med, dels andra distrikt, dels med Svenska Fotbollförbundet, när det gällde seriefotbollen. Under många år fanns en gräns, vilken man måste ligga söder om för att få delta i de nationella serierna. Ständiga protester från Hälsingland och andra norrdistrikt ledde till att gränserna flyttades och till slut suddades ut helt.

En serieomläggning 1953 innebar att Norrland fick en egen division 2-serie säsongen 1953/1954 (spelades höst/vår på den tiden) och då var Ljusne AIK väldigt nära att gå upp i allsvenskan. Laget ledde serien med fyra poäng när tre omgångar återstod, men dessa matcher gav bara två poäng och Sandvikens AIK spurtade förbi och tog den allsvenska platsen.

Även säsongen efter var Ljusne med i toppen, men det blev förlust i seriefinalen hemma på Ljusneborg mot Sandvikens IF med 2–4,



Gunnar Bengtsson gör ett mål för Marma i seriefinalen mot Skellefteå, en match som Marma vann med 3–0.

detta inför över 4000 åskådare.

Några år senare var det Marma IF:s tur att vara nära en allsvensk plats. Ingen trodde på den lilla klubben från Marmaverken, en ort med 800 innevånare, och någon myntade också uttrycket **”Arma-Marma”**.

Men till allas förvåning klarade sig Marma bra och laget ledde också serien vid några tillfällen. Vid seriefinalen mot Skellefteå (seger med 3–0) räknades det in hela 5866 åskådare på Marmavallen, ett publikrekord för fotboll i Hälsingland som stod sig fram till 1991 då vänskapsmötet mellan IFK Norrköping och AC Parma lockade över 8000 till Forssåttunet i Näsvisen.

Ljusdals IF tillhörde också division 2-toppen ett par år under ledning av den legendariska tränaren Lennart ”Liston” Söderberg, och den längsta sviten i Sveriges näst högsta serie hade Hudiksvalls ABK under åren 1976–1980.

Damfotbollen i distriktet kom i gång under 1970-talets början och efter en del serieomläggningar även där återfanns Norrala IF i den norra allsvenska serien 1987. Sejouren blev bara ettårig, men för Pia Löw



Pia Löw, Norrala, Hälsinglands kanske bästa kvinnliga fotbollsspelare.

fortsatte det allsvenska spelet ett tag till med Strömsbro IF. Några andra damspelspelare som spelat högt upp i seriesystemet är Jennie Jonsson, "Bebbe" Fryckman, Elin Sölveskog (numer Cederroos), Johanna Ekström och Lina Ringshamre.

På herrsidan var Ljusne tidigt en plantskola med Torbjörn Jonsson som det största namnet. Men även namn som Curt Cahlman, Åke "Geson" Eriksson och Olle Myhrman kom från Ljusne och spelade sedan allsvensk fotboll.

Ingemar Clarin från Strands IF blev allsvensk spelare i Sandvikens IF och även landslagsman. I likhet med Torbjörn Jonsson var Clarin länge aktuell för det svenska VM-laget 1958, men ingen kom med till slut.

Många hälsingar har spelat i GIF Sundsvall, då med Tomas Brolin som det mest kända namnet. Men även Fredrik Sundfors, Richard Richardsson, Mathias Florén och Kalle Ljungberg har haft framträdande roller för att nämna några.

Torbjörn Ek, Göran Sundfors, Kenneth Åslund, Leffe Nilsson, Stefan "Lillen" Jonsson,



Torbjörn Jonsson från Ljusne värvades till IFK Norrköping...



...och i "Peking" spelade även Tomas Brolin, Näsvisken.

Petter Hansson och Johan Oremo har gjort massor av allsvenska framträdanden (plus att det finns många fler hälsingar som spelat i allsvenskan).

Vid OS i Barcelona 1992 fanns två hälsingar med, Tomas Brodin och målvakten Janne Ekholm.

Även om Lars Lagerbäck är född i Ovensjö i Medelpad vill vi gärna räkna honom som hälsing. Det var här, i Kilafors IF, som han inledde sin tränarkarriär och via Arbrå BK blev det också ett par år i Hudiksvalls ABK.

1990 handplockades Lagerbäck av Svenska Fotbollförbundet och via ungdoms-, och juniorlandslag blev han 1998 assisterande förbundskapten för A-landslaget, då med Tommy Söderberg som huvudansvarig. Efter ett par år blev det delat ledskap mellan Söderberg och Lagerbäck.

Även sedan Söderberg slutat fortsatte Lagerbäck fram till 2009, då han efterträddes av Erik Hamrén.

Lagerbäck har även varit förbundskapten för Nigeria, Island (där han blev helgonförklarad) och Norge.

En knäskada stoppade Erik Hamréns fortsatta liv som spelare och han valde i stället att satsa på en tränarkarriär. Den inleddes i IFK Sundsvall och bland andra svenska klubbar märks Degerfors IF, AIK och Örgryte IS. Han har även tränat Aalborgs BK i Danmark och Rosenborgs BK i Norge – och precis som sin företrädare Lagerbäck har han varit isländsk förbundskapten.



Petter Hansson, Stugsund, har spelat 43 landskamper...



...och Janne Ekholm, Söderhamn, var med vid OS i Barcelona 1992.



Jonsson är ett gångbart namn på bra domare från Hälsingland, Ingrid (t.v.) var bland annat assisterande domare i VM-finalen för damer 1991 och Sven "Findeln" Jonsson (t.h.) dömde över 100 allsvenska matcher.



På domarsidan finns också en hel del framgångsrika hälsingar. Mest känd är kanske Sven "Findeln" Jonsson från Hudiksvall, som även dömde internationella matcher. Det gjorde också Janne Dolk från Delsbo, liksom Ingrid Jonsson, Hudiksvall. Hon var bland annat assisterande domare i VM-finalen för damer 1991 mellan Norge och USA och efter ha avslutat det egna dömandet blev hon instruktör och observatör.

Andra hälsingar med allsvenska domarmeriter är bland andra Tallåsenduon Kjell Eriksson och Roger Edäng, liksom Bosse Sandin och Erik Ångman, båda från Marma.

Ja, det var ett litet axplock av vad som hände i Hälsinglands Fotbollförbund under de första 100 åren. Nu är vi i inledningen av det andra seklet, men tyvärr finns det ingen ljusning i sikte för distriktets fotbollslag. I nuläget är det division 3 som är högsta serien med ett hälsingelag inblandat då kvartetten Bollnäs Gif, Hudiksvalls FF, Ljusdals IF och Näsvikens IK alla spelar i division 3 södra Norrland.

Topplag på damsidan är IF Team Hudik som i år spelar i division 1 norra.

Men det återstår ju drygt 90 år innan någon ska sammanfatta det andra seklet för Hälsinglands Fotbollförbund, så än kan mycket hända.

CHRISTER STRIDH

Åren då Föne IK var sämst

Föne IK bildades 1950 och under åren är det skidåkning och fotboll som dominerat utbudet vad det gäller idrotter inom föreningen. Helt klart har man haft större framgångar i skidspåret än på fotbollsplanen där det gick så långt under 1990-talet att klubben klassades som sämst i Sverige, sämst i Norden och sämst i Europa.

Men vi börjar väl från början, innan klubben var född. Det spelades fotboll i olika former långt innan bildandet av Föne IK och i skidspåret deltog åkare från Föne främst i lokala tävlingar.

1949 beslöt man därför att bilda Föne Skidklubb, men redan året efter ändrades namnet till Föne Idrottsklubb då man även ville ta upp fotbollen igen.

När det gäller skidåkningen handlade det mycket om lokala tävlingar till en början. Föne deltog med blandad framgång i Färila Åttan så länge loppet kördes. Bröderna Ståhl, Hans, Johan och Sture, var namn som i stort sett alltid bar Föneflaggan högt.

När de lokala tävlingarna blev färre så började Fönes skidåkare hålla sig framme i distriktets tävlingar och klubben har en del DM-segrar i stafett, bland annat genom trion Hans Jansson, Ove Göransson och Harry Bergdahl.

Andra namn som placerade sig högt i distriktets resultatlistor var Kjell Nilsson, John Dahlström och Ove Källström.



Trion John Dahlström, Ove Källström och Hans Jansson efter Fönes seger i Voxnadalstafetten.



Harry Bergdahl, Föne IK, representerade Sverige vid veteran-VM i Seefeld 1988, där det bland annat blev seger i stafetten.

På damsidan nådde namn som Gunborg Ståhl, Ann-Britt Walther och Berta Strömberg framgångar

Nämnas bör också att Föne faktiskt kan ståta med en världsmästare på skidor i form av Harry Bergdahl, som tillsammans med Bjarne Andersson och Eriki Kähäere vann stafetten vid veteran-VM i Seefeld 1988.

De snöfattiga vintrarna under 1990-talet gjorde att många tävlingar fick ställas in. Föne IK kämpade dock på och lyckades hålla i gång sin egna tävling, Morännet.

Fotbollen hade svårt att få fäste i Föne till en början. Det hindrade dock inte klubben från att anlägga en ny fotbollsplan 1964 som fick namnet Movallen, och 1967 var man tillbaka i seriespelet i division 6 norra. Laget slutade på 10:e plats bland tolv deltagande lag, dock 21 poäng bakom segrande Hassela IF.

Under de kommande åren tillhörde laget i stort sett alltid den nedre halvan av tabellen, med flera år av jumboplatser. 1984 var det dags för en serieomläggning i Hälsingland och Föne hamnade i



Jonas Danielsson (till höger) tackar Klasaröds Krister Simonsson efter drabbningen lagen emellan 1995.

nystartade division 7. Där slutade man på sjätte plats, Ilsbo SK vann.

1994 blev laget klart sist i division 7 och det uppmärksammades bland annat av TV i form av Gävle-Dala. Inslaget nådde Klasaröd, som förde en liknande historia hemma i Skåne, och det mynnade ut i en match mellan Föne IK och Klasaröds BK sommaren 1995. I potten låg en utmärkelse som Sveriges sämsta fotbollslag.

Cirka 2000 åskådare fanns runt Movallen när matchen spelades, en match som Föne förlorade med 1–2, men man "vann" titeln Sveriges sämsta fotbollslag.

1996 kom utmaningen från Norge och Ajer BK från Hamar. Nu gällde matchen sämst i Norden. Nu kom det 2500 åskådare till Movallen och de fick se en ny Föne-förlust, Ajer vann matchen med 3–1 – och Föne IK var sämst i Norden.

Något färre åskådare, cirka 2350, fanns på plats 19 juli 1997 – och nu handlade matchen om sämst i Europa. För motståndet stod FC Tallin från Estland som vann matchen med 3–2.

Nu var Föne IK sämst i Europa.

Att man var sämst i Hälsingland kom heller inte som någon överraskning. I sluttabellen för division 7 det året hittar man Föne IK med en inspelad poäng.

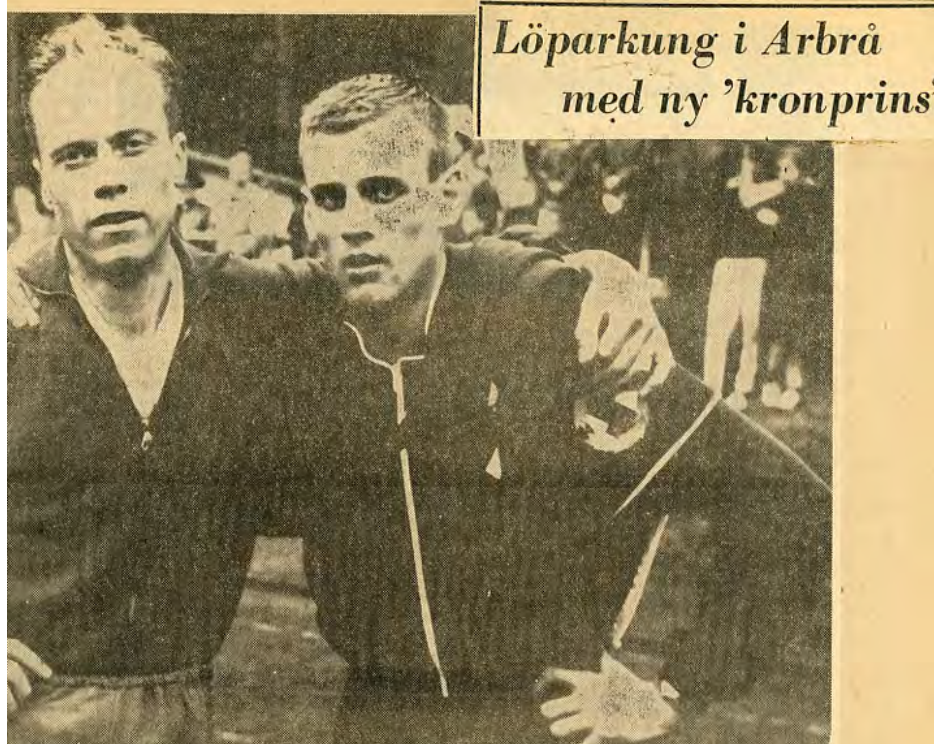
1998 slapp Föne titeln "sämst i" sedan man i sommarmatchen besegrat gästande Stjernerunds AIF från Dalarna med 4–1.

Fotbollen hålls fortfarande vid liv på Movallen där det nu spelas i division 6 (Hälsinglands lägsta seerie), men bara för ett par år sedan var laget faktiskt uppe i division 5.

CHRISTER STRIDH



Fönes kassör Erik "Ecka" Eriksson var en nöjd man när hans lag tog emot Klasaröds BK från Skåne. Entréintäkter på 60 000 kronor (delades mellan lagen) plus att "Ecka" innan matchen fick ta emot Svenska Fotbollförbundets förtjänstecken i guld.



Sveriges medeldistanskung i början av 1960-talet, Dan Waern, tillsammans med "kronprinsen" Yngve Lind, efter tävlingarna i Arbrå.

Dan Waern gjorde sitt i ett regnigt Arbrå

Friddrottsgalorna i Sverige spred sig som en löpeld från 1950-talet och några decennier framåt. Idrottsminnen har kollat in en kvällstävling på Arbrå IP i juni 1961, en tävling där Dan Waern, Örgryte, var det stora namnet.

Att få stora friddrottsnamn till dessa galor kostade en del, och bland deltagarna i Arbrå fanns också släggkastaren Birger Asplund, Castor. Ett stilla sommarregn hade fallit över Arbrå hela dagen, men tävlingarna lockade ändå över 500 betalande åskådare till Arbrå IP. Arrangörerna hade tagit en regnförsäkring, men det hade gått ihop även utan den.

Därmed också sagt att stjärnnamnen Waern och Asplund inte var så dyra.

Dan Waern motsvarade förväntningarna på 800 meter, även om han har betydligt bättre tider i kroppen än de 1.51,8 som han nu gjorde. Den uppgjorda växeldragningen fungerade dåligt och Waern fick ta över farthållningen helt själv. På upploppet gav han ändå inte kronprinsen Yngve Lind, Akilles, någon chans.

Waern hade strax innan tävlingarna i Arbrå friats av friidrottsförbundet som utredde om han hade brutit mot amatörbestämmelserna. Med det friande beskedet kan Waern nu satsa vidare.

– Jag ska upp till Vålådalen och träna nu, sedan blir det tävlingar fyra dagar i rad, Östersund den 21, Umeå den 22, Ljusdal den 23 och Nordingrå den 24, sa Waern, som också gav löparbanorna högt betyg.

– Det var roligt att komma hit och springa på fina banor trots allt regnande.

Ljusdals Tord Altberg slutade fyra på 1.56,0 medan det gick betydligt sämre för Erik Wiger, Järvsö, visserligen femma, men på tiden 2.00,7.

Waern och seniorerna i all ära, men ungdomarna stal rubrikerna i A-pojkarnas lopp över 800 meter. Här blev det en stenhård kamp ända in på mållinjen mellan 17-årige Rolf Hansson, Söderhamn, och den ett år äldre hemmalöparen Jan Sandström. Hansson drog det längsta strået och vann på 1.59,5, fyra tiondelar före Sandström.

Båda slog dock sina personliga rekord med flera sekunder.

I släggtevlingen noterade Birger Asplund kast över 60 meter i de fem första omgångarna för att i sista kastet klämma till med 63.74, årsbästa med en centimeter.

Strands Janne Wilhelmsson försökte utmana men nådde bara 57.40.

Revansch blev det för Wilhelmsson i den något ovanliga grenen vikt kastning där han blev etta på 18.24, nytt hälsingerekord. Asplund på andra plats noterade 17.54.

På 3000 meter hinder hängde Åsarnas Nisse Eriksson med fa-

voriten Lage Tedenby, Vikingarna, länge, men i mål var han åtta sekunder efter, ändå slog han sitt personliga rekord med fem sekunder.

Arrangerande Arbrå IK hade påpassligt nog tecknat en regnförsäkring som skulle falla ut i fall det regnade minst en millimeter mellan klockan 18 och 20.

Det regnade 1,1 millimeter...

...vilket gav Arbrå IK 2000 kronor i försäkringspengar.

CHRISTER STRIDH



Birger Asplund från Castor i Östersund vann släggtävlingen på nya årsbästat 63.74.

Så var IFK Bergviks första 75 idrottsår

IFK Bergvik bildades 1920 och i samband med klubbens 75-årsfirande gav man ut en jubileumsskrift. Den berättar om att föreningen under dessa år sysslat med fotboll, bandy, orientering, skidor och tennis.

IFK Bergvik bildades den 20 april 1920, men klubben hade haft föregångare i Bergviks IF och IF Svalan. Vid jubileet 1995 kunde IFK Bergvik stoltsera med fyra fotbollsplaner, isbana, skidstadion med elljusspår på 1,5 km, 2,5 km och 5 km, en tennisplan, samt en orienteringsstuga.

Fotbollen var först ut och det är också den idrott som varit dominerande. Under 1920-talet spelades mest vänskapsmatcher mot närliggande lag. 1928 utnämndes IFK Bergvik till Sveriges märkligaste lag, för bland de elva spelarna fanns hela fem brödrapar.

1929 spelade man sin första DM-final då det blev förlust mot Bollnäs Gif, och även under senare år noterade man några finalförluster i DM innan det – i fjärde försöket – blev seger 1971 då Hudiksvalls ABK besegrades i finalen. Ett andra DM-guld kom 1980.



IFK Bergvik med fem brödrapar i laget, stående från vänster George Persson, Einar Goude, Birger Lydén, Karl Bergstrand, Helge Lindberg, Ernst Goude, Sigfrid Lindberg och Gunnar Stenberg. Knästående från vänster Harald Stenberg, Gunnar Persson och U Udenius (reserv för Adolf Bergstrand).

Men den första framgången kom 1937–1938 då klubben gick igenom Hälsingserien utan att förlora en enda match. Under åren 1949–1951 spelade Bergvik i division 2 Norrländska serien.

Man nådde inga större framgångar under senare delen av 1950-talet, men ett tiotal år senare gick man från division 6 ända till division 3 södra Norrland. Efter två år i trean blev det respass och sedan har man hållit till i de lokala serierna.

Damfotbollen startade 1972 och där har Bergvik noterat några segrar i DM, 1978, 1980 och 1983. I seriespelet kan nämnas en seger i division 2 1978.

I juni 1993 drabbades klubben av ett tufft bakslag då dansbanan vid IP, den stora inkomstkällan, brann ner till grunden. Men med den sanna Bergviksandan såg medlemmarna till att bygga upp såväl dansbanan som serveringen.

I dag finns herrfotbollen kvar (spelar i division 5), däremot är damfotbollen nedlagd sedan länge.

En annan idrott som försvunnit inom klubben är bandy, en idrott med en 65-årig bakgrund. Bandyen startade 1930 och under de första åren handlade det om spel i lokala serier.

Man hade en jobbig tid under krigsåren men 1945 blev det omtag med spel i den södra Hälsingserien, en serie man vann året därpå. Under årens lopp har man spelat ett flertal säsonger i division 2, en serie som undan för undan ändrat sitt upptagningsområde.

Säsongen 1955–1956 noterade man kanske sin största framgång då man kämpade i tabelltoppen med Broberg och Sandslån. Det blev förlust (0–2) i seriefinalen mot Broberg inför 1600 åskådare på Faxevallen och till slut blev det en tredjeplats i tabellen, detta på sämre målskillnad än tvåan.

Bergviks bandylag från 1955–1956, bakre raden från vänster Sven Mattson (lagledare), Bertil Johansson, Tore Hurtig, Folke Lundgren, Inge Sjölin, Bertil Svensson och Bo Jonsson. Främre raden från vänster Harald Jonsson, Bengt-Olov Karlsson, Bernt Ögren, Ture Matsson och Karl Brolin.



Bergvik fick ändå känna på elitens sötma då man lyckades skapa spelbar is då många andra inte klarade av det. Således spela Broberg tre av sina allsvenska matcher i Bergvik, alla med mellan 3000 och 3500 åskådare på plats.

1986 slutade några tunga namn i bandysektionen, Sven Mattsson och Folke Hedberg efter 36 år, Thure Mattsson efter 33 år och Karl Brolin efter 24 år. Året efteråt fanns en helt ny ledning som fick slita hårt, mycket beroende på milda vintrar. Därför fick träningar och matcher förläggas till Hällåsen i Söderhamn och till slut blev det hela för betungande.

Därför blev det inget seriespel för IFK Bergvik de tre sista åren innan jubileumsskriften kom ut.

Några kända namn kommer emellertid från Bergvik, bröderna Karl-Olof, Lasse och Pär Hedqvist har alla spelat för Bollnäs. Pär spelade också i Broberg där han blev svensk mästare två gånger. Det blev också åtta landskamper för hans del.

Orienteringen startade 1929 och efter en hel del framgångar inom distriktet kom också framskjutna placeringar på SM under 1940-talet, främst genom Olle Wiklund (6:a), Carl-Erik Jonsson (2:a) och Helge Wiklund (4:a). I SM-budkavlen 1948 blev trion Gunnar Jonsson, Helge Wiklund och Carl-Erik Jonsson tvåa efter IFK Mora.

1949 tog samma trio hem IFK Bergviks första SM-guld, och 1953 var Helge Wiklund snabbast av de 155 deltagarna i det årets SM.

IFK Bergvik var en stark förening inom Hälsingland och med början 1958 tog man hem lagmästerskapet vid DM sex år i rad.

Ett stort namn på damsidan är Ewa Ede-järn med massor av DM-tecken på junior-sidan och 1979 kom det första DM-guldet som senior. 1981 vann hon alla tre disciplinerna, dag-, natt-, och långa-DM.

På meritlistan finns två JSM-guld och som senior har hon tagit två SM-brons. Under många år var hon också bofast i det svenska landslaget.



Ewa Edejärn, Bergviks mest framgångsrika damorienterare.

På skidsidan är Olle Wiklund det klart lysande namnet med segern i Vasaloppet

1942 (första hälsing). Det var ett lopp som han ledde från start till mål, och segern togs på nytt rekord.

I SM-sammanhang har han ett silver på 18 km från tävlingarna i Hudiksvall 1942. Lars Back, Hofors, vann och på tredje plats kom "Mora-Nisse" Karlsson.

Annars är det som arrangörer som IFK Bergvik visat framfötterna. 1969 startade man Kanonloppet, från början med tävlingsklass men på senare tid har det varit ett motionslopp.

1985 stod Bergvik som värd för ungdoms-SM. Tyvärr var vädret inte på arrangörernas sida och söndagens stafetter fick ställas in på grund av allt för sträng kyla.

Efter att Tomas Eriksson, Domnarvet och Karin Lamberg, Mora vunnit Telecupen i Bergvik 1987 fick klubben äran att arrangera en deltävling i Sverigecupen 1990, som också fungerade som VM-test. Men återigen ställde vädret till det och tävlingarna fick flyttas till Harsa.

Flytten gick bra och vinnarna hette Lars Håland, Lidingö och Marie-Helene "Bil-lan" Westin, Sollefteå.

1994 avgjordes Norrlandsmästerskapen i Bergvik och när det var dags för stafetter på söndagen dök toppåkare som Janne Ottosson, Åsarna och Christer Majbäck, Jukkasjärvi upp som startmän i sina respektive lag. De växlade samtidigt i ledning efter första sträckan innan Åsarna avgjorde på de efterföljande sträckorna.

Den femte idrotten som funnits med på IFK Bergviks agenda är tennis. Den har bedrivits i motionsform i alla år så när som på ett år då man hade ett juniorlag med i Hälsingeserien. Det bestod av Per Laurell, Lennart Jakobsson och Göran Larsson, och trion blev trea i en serie med sex lag.

Sedan 1989 kan man spela tennis året runt i Bergvik, detta då klubben fått en del veckotimmar i den nya idrottshallen vid skolan.

CHRISTER STRIDH



Entrén till Bergviks IP där det i år spelas division 5-fotboll för herrar.



Medlemmarna i Landafors SK håller IP i fint skick även om det inte spelas någon seniorfotboll där nu.

Idrottsplatser i Hälsingland

Fint skick på Landafors IP

Landafors IP var från början en grusplan och landisbana för bandyn, sedan grusplan när Landafors SK började spela fotboll 1961.

Planen fick fullstora mått och gräsmatta långt senare. Föreningen har omklädningsrum och klubbrum i anslutning till IP. Nu har Landafors inget lag i seriespel, senast man hade det var säsongen 2023 då man slutade på femte plats i division 6.

Medlemmarna har dock hållit gräsplanen på IP i fint skick där man arrangerat bollkul för barn.



Landafors SK bildades 1953 och även om det inte spelas seniorfotboll nu så har man omklädningsrum och klubbrum vid IP,

Nu har Lova fått sitt guld

Hälsinglands Idrottshistoriska Sällskap utser varje år mottagare av Hälsingeguldet och Hälsingeguldet Ungdom. Julle Allstars fick sitt Hälsingeguld i samband med HIHS årsmöte i Söderhamn i slutet av februari.

Då var vinnaren av Hälsingeguldet Ungdom, Lova Dalsten Hjort från Delsbo inte hemma då hon representerade Sverige vid JVM i snowboard i Kanada, men nu har hon fått ta emot sitt guld.

OilQuick i Hudiksvall är sponsor till Hälsingeguldet och det var företagets vd, Henrik Sonerud, som delade ut priset vid en träff i Hudiksvall.



Henrik Sonerud från Oil-Quick delade ut 2025-års Hälsingeguldet Ungdom till snowboardåkaren Lova Dalsten Hjort, från Delsbo.

Christer Stridhs kluriga frågor!

Här kära medlemmar i HIHS, här har ni något att fundera över. Självfallet finns det fina priser att vinna!

1:a pris 2 Sverielotter

2–3:e pris 1 Sverigelott



1) Nisse Liedholm gav Sverige ledningen med 1–0 i VM-finalen mot Brasilien 1958. Det blev till slut 2–5, vem gjorde det andra svenska målet?

1 Agne Simonsson

X Gunnar Gren

2 Gunnar Nordahl

2) "Det är närmare till 2–1 än till 1–2, men båda möjligheterna finns".

Vilken sportjournalistprofil sa så?

1 Bosse Hansson

X Lars-Gunnar Björklund

2 Mac Gänger

3) Vid vinter-OS i Innsbruck 1976 stannade den svenska medaljskörden på två brons. Ingemar Stenmark tog den ena i storslalom, den andra togs av en skidåkare från Hälsingland på femmilen. Vem var det?

1 Kjell Eliasson, Edsbyn

X Thomas Magnuson, Delsbo

2 Benny Södergren, Edsbyn

4) I vilken svensk stad är tyska alpina skidåkaren Emma Aicher uppväxt?

1 Luleå

X Sundsvall

2 Östersund

5) Vilken kvinnlig handbollsspelare har spelat flest landskamper för Sverige?

1 Isabella Gulldén

X Nathalie Hagman

2 Jamina Roberts

6) Vid inomhus-VM i friidrott i mars blev det ett svenskt brons i damernas kula. Vem var det som tog den medaljen?

1 Axelina Johansson

X Sara Lennman

2 Fanny Roos

7) Edsbyn besegrade Villa Lidköping med 8–2 i herrarnas SM-final i bandy. Hur många SM-guld har Edsbyn tagit genom åren?

1 11

X 13

2 14



8) Skellefteå vann SM-guld i ishockey för herrar, men vem vann damernas SM-final?

1 Brynäs

X Frölunda

2 Luleå

9) I mars tog Truls Möregårdh sitt sjunde individuella SM-guld i bordtennis genom att besegra Suif:s Anton Källberg i finalen. Vilken klubb representerar Möregårdh?

1 Eslöv

X Falkenberg

2 Halmstad



10) Sarah Sjöström siktar på att vara med på OS i Los Angeles 2028. Hur många OS har hon deltagit i fram till dags dato?

- 1 4
- X 5
- 2 6

11) 2019 spelade fotbollslaget Nordic United i division 4. Nu, sju år senare, är man nykomlingar i Superettan. Vilken stad kommer laget i från?

- 1 Stockholm
- X Södertälje
- 2 Västerås

12) Johanna Hagström är en av Sveriges bästa skidåkare på damsidan. Hennes storasyster är landslagsorienterare, vad heter hon i förnamn?

- 1 Josefin
- X Kristina
- 2 Sara

13) Ungdomsturneringen Hudik Cup har i år samlat rekordmånga lag (400) och det kommer att spelas rekordmånga matcher (969). Vilket år spelades första upplagan av cupen?

- 1 1976
- X 1979
- 2 1982

När ni knäckt idrottsfrågorna E-postar ni tipsraden till...

christer.stridh@gmail.com

**Vi vill ha svaren senast 15 augusti
Lycka till önskar redaktionen!**

Resultatet av Christers kluriga frågor 2026–1!

Denna gång var det många rätta svar och de tre som hade Fru Fortuna med sig i lottningen ser ni här nedan.

Grattis till er och här är de rätta svaren



Rätt rad

- X Schweiz
- 1 Christer Abrahamsson
- X 1938
- X Schweiz
- 2 Lucas Torstensson
- 2 1938
- 1 Gais
- 2 Elena Rybakina
- X Kiel
- X Växjö
- 1 2001
- X Micke Bengtsson
- 2 18

X - 1 - X - X - 2 - 2 - 1 - 2 - X - X - 1 - X - 2

1:a pris	2 Sverigelotter	Anders Ström
2:a pris	1 Sverigelott	Christer Nilsson
3:e pris	1 Sverigelott	Stig Lennart Eriksson

Sverigelotterna skickas till vinnarna i ett eget utskick efter utgivningen av detta nummer.

Redaktionen gratulerar vinnarna.

Här är vår nye ordförande

I samband med sällskapets årsmöte på CFL i Söderhamn tisdagen den 24 februari, fick jag förtroendet att leda HIHS arbete under kommande verksamhetsår. Här kommer en kort presentation.

Född och uppvuxen i Marma. Gick Humanistisk linje på Staffangymnasiet i Söderhamn och fortsatte i Uppsala med att läsa språk. Efter lärarhögskolan jobbade jag som språklärare fram till 1994 då jag tillträdde som biträdande rektor på Staffangymnasiet. Därefter fem år som rektor på Bergviksskolan. Avslutade mitt yrkesliv på CFL som rektor för vuxenutbildningen och SFI.

Gift men Birgitta och vi har tre söner och fem barnbarn tillsammans.



Dan Jonsson

För idrottsvänner inom hälsingefotbollen är jag förmodligen bekant efter att ha arbetat som ordförande i Hälsinglands Fotbollförbunds styrelse i 12 år mellan åren 2011 och 2023.

Fotbollsintresset väcktes under barndomen när Marma IF hade sin storhetstid mellan 1957 och 1960. MIF höll till i norrlandstvåan, som på den tiden var Sveriges näst högsta serie.

Efter aktiva tiden som spelare i Marma mellan 1966 och 1986 utbildade jag mig till tränare. Tillsammans med bland andra Kjell Rosén och Pelle Lindberg fick ett tiotal hälsingar genomgå den på den tiden högsta tränarutbildningen, steg 4. Initiativtagare till utbildningen var förre ordförande i HIHS Lasse Hedlund som då arbetade på Svenska Fotbollförbundets kansli i Solna.

Jag har, förutom tränaruppdrag i olika hälsingeföreningar, haft uppdrag som överledare för svenska ungdomslandslag i matcher mot Norge, Schweiz, Finland och Tjeckien.

Förutom fotboll var pingis en stor sport i Marma när jag växte upp. Innan SUIF slog igenom så hade Tallåsen, Färila och Norrfjärn bra verksamhet. Tillsammans med Leif Jonsson och Bosse Flodström vann jag ett antal lag-DM i början och mitten av sextiotalet. Sex singeltitlar i pojk- och juniorklasserna hann det bli innan flytt till Uppsala för studier till lärare.

Ishockey var den tredje sporten som utövades i Marma. Förutom seniorlag hade vi ett pojklag och för min del blev 1966 ett speciellt år när klubbkompisen Torgny Lööf och jag blev uttagna till Hälsinglands TV-pucklag. Tyvärr förlorade vi mot Medelpad med 1–2 i en tät match i Bodens ishall.

Familjen med tre söner, fem barnbarn, hustru Birgitta och mor Greta är viktiga i livet. Kortare inhopp som vikarie på gymnasiet och grundskolan förgyller min vardag som pensionär.

Ser fram mot att få fortsätta arbetet med styrelsekamraterna i HIHS och hoppas få träffa många idrottsintresserade nya och gamla vänner.

Avslutar den här presentationen med att betona vikten av att HHS fortsätter dokumentationen av idrottslivet i Hälsingland. En annan betydelsefull roll för oss är att skapa möten under de idrotts caféer som vi arrangerar samt de resor vi erbjuder till olika evenemang.

I höst åker vi till Strawberry Arena för att se matchen i Nations League mellan Sverige och Polen (se nedan). Notera måndagen 28 september i era kalendrar. Matchstart 20.45 och tanken är att vi övernattar och gör ett besök på Svenska Fotbollförbundets kansli innan hemresan efter lunch tisdagen 29 september.

Hälsningar
Dan Jonsson

NY IDROTTSRESA

Hoppas på härlig repris

HIHS hade planer på att arrangera en resa till friidrotts-SM i Uppsala i juli, men den resan blir inte av.

I stället planerar vi nu för en resa till Strawberry Arena för att se matchen i Nations League mellan Sverige och Polen måndagen den 28 september – och förhoppningsvis får vi en härlig repris på VM-playoffmatchen då Sverige tog sig till VM.

Detaljerna kring resan är inte klara,



men grundtanken är resa med övernattning. Mer info kommer på hihs.se framöver.

Är du intresserad? Skicka då in en intresseanmälan (ej bindande) senast den 1 juli till: **danolofjonsson@gmail.com**



VILL DU BLI EN AV OSS?

VI SÖKER STÄNDIGT NYA MEDARBETARE

Läs mer och ansök på oilquick.com

**Great
Place
To
Work®**

**Sveriges Bästa
Arbetsplatser**

